

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

58. An peccatum ex justa causa omissum in confessione sit statim alteri Confessario, data opportunitate, confitendum, vel possit differri ad tempus annuæ confessionis? Et notatur, quod peccata, quæ ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

RESOL. LVII.

Quando quis ex aliqua iusta causa in confessione non confitetur aliquod peccatum, an teneatur statim alteri confiteri: vel possit non confiteri usque ad tempus, in quo obligat præceptum Confessionis?
Ex p. 5. tr. 14. & Misc. 2. Ref. 54.

Sup. hoc in §. 1. Certe est varius esse casus, in quibus Res. præterita, & in Ref. confiteri aliqua peccata, tacendo alia mortalia, validamque nihilominus, & omnino utilem esse confessionem; sed difficultas est an postea teneatur peccata mortalia, quæ ex iusta causa cum aliquo Confessario tacuit, statim ac commode sine periculo poterit alteri confiteri? Et affirmativam sententiam tenet Henriquez lib. 2. de penit. cap. 12. n. 3. qui in glossa, lit. F. citat Sotum. Sed probabilius mihi videtur sufficere, si illa peccata confiteatur cum accedat tempus, in quo obligat præceptum confessionis. Ita ex Suarez docet Jacobus Granado in de Sacram. contr. 7. tr. 9. disp. 5. sect. 1. n. 21.

RESOL. LVIII.

An peccatum ex iusta causa ommissum in confessione sit statim alteri Confessario, data opportunitate, confitendum, vel possit differri ad tempus annua confessionis?

Et notatur, quod peccata, quæ ex rationabili causa tacemus, sicut est, ut detestemur attritione, sicut alia, quæ in confessione explicantur.

Etiamsque advertitur eum, qui habet iustam causam tacendi aliquod peccatum, non posse plura reticere, quam postulat iusta causa; unde si habet iustam causam tacendi furtum externum, vel peccatum reservatum, teneatur confiteri se habuisse voluntatem subripiendi, & actum internum in peccato reservato.

Et queritur, an qui ob vitandum scandalum debet sumere Eucharistiam, & habet peccata reservata; teneatur illa cum non reservatis Confessario manifestare, si non haberet potestatem in reservata? Ex part. 9. tract. 9. & Misc. 4. Ref. 57. aliis 56.

Sup. hoc quod hic supponitur cum DD. infra in Ref. 63. & recitatur in principio Ref. 1. seq. not. & infra in Ref. 123. §. 1. vers. Quinto & addito Granado in Ref. 1. hujus not. §. Noradum est. paulo post initium, à vers. qui etiam optime. & infra in tr. 5. ex Ref. 37. §. 1.

§. 1. Suppono aliquando posse penitentem reticere aliquando peccatum in confessione, ut quando ex illo peccato grave damnum anime, corporis, famæ, vel fortunæ alteri probabiliter timetur. In his tamen casibus servandæ sunt hæc regulæ. Prima: si potes debes alium Confessarium adire, cui possis integrè confiteri; nec nisi urgente aliqua necessitate mortis, aut præcepto annuæ confessionis, vel sumendæ Eucharistiæ, aut magna utilitatis; alioqui differenda est confessio, præsertim quando brevi speratur copia Confessarii. Secunda: cum non potes peccatum in specie, vel actum externum, teneris saltem in genere, vel affectum internum confiteri, ea tantum circumstantia ommissa, ex cuius confessione posset peccatum in specie cognosci. Tertia regula sit quod interdum non solum potes, sed etiam teneris tacere peccatum in confessione: in iis videlicet casibus, in quibus non es dominus boni, cuius privatio ex tua confessione intercurrit: ut in quibus timetur damnum spirituale

proprium, vel quodcumque damnum proximi.

2. Hoc supposito ad quaesitum Sot. in 4. disp. 18. q. 2. art. 5. in solutione tertij argumenti in fine, & Henriquez lib. 5. de Sacramentis, cap. 12. num. 6. affirmat, illud statim esse confitendum, nec licite differri posse ad tempus, in quo iterum recurrit præceptum annuæ confessionis. Fundamentum horum Authorum est; quoniam, ut docet Concilium Florentinum in Decreto de unione Armen. ad confessionem pertinet, ut peccator omnia peccata, quorum memoriam habet, suo Sacerdoti confiteatur integraliter. Quod etiam docet Tridentinum sess. 14. cap. 5. Sed hoc præceptum non implet qui peccata ex causa in confessione tacet; igitur teneatur statim atque confitendi opportunitas datur, illud confiteri, ut hoc præceptum adimpleat. Ex quo discrimen assignant inter peccata oblita, & ex causa ommissa: quod oblita non teneatur statim, sed possumus usque ad tempus sequentis anni differre, quando currit novum præceptum annuæ confessionis. Ratio quia illa non fuerunt in memoria peccatoris, quando peccator confitebatur.

3. Sed mihi magis placet opinio negativa Suarez de Penit. disp. 23. sect. 2. n. 8. cum sit eadem ratio ac de oblitis; quia qui ex iusta causa peccatum in confessione tacet præceptum confessionis adimplet; quia hoc non obligat, nisi ad integritatem formalem: ergo satisfactio præcepto de annua confessione: igitur non tenebitur amplius illo anno confiteri. Confirmatur: quia per confessionem integram formaliter satisfacimus præcepto divino: ut patet de eo, qui in articulo, vel periculo mortis aliquod peccatum ex causa tacet; ergo etiam satisfacimus præcepto Ecclesiastico. Consequentia tenet à fortiori; antecedens constat; quia in eo casu ad confitendum obligat præceptum divinum. Nec obstat, quod qui in articulo, vel periculo mortis ex causa peccatum omisit, durante periculo, teneatur statim oblata occasione omissum peccatum confiteri, quia hoc non oritur ex intrinseco jure talis confessionis, sed ex intrinseco periculo, ne possit amplius ingruente morte illud confiteri. Unde si periculum mortis cessaret, non teneatur illud statim confiteri, sed differre posset ad tempus annuæ confessionis. Concilium verò Florentinum, & Tridentinum, intelliguntur de confessione, quæ ordinariè fit; vel de peccatis, quorum penitens memoriam habet merè speculativam, sed practicam, & in actum redigendam.

4. Notandum est etiam hic, quod peccata, quæ ex rationabili causa tacemus in confessione, sicut esse ut detestemur attritione; sicut aliqua, quæ in confessione explicantur; eadem enim attritio, quæ est sufficiens dispositio pro confessis, est etiam sufficiens dispositio pro iis, quæ iusta ex causa tacentur. Nego autem, ea non subijci clavibus, saltem indirectè; ut oblita, quæ remittuntur simul cum confessis; nam subijci indirectè, est, ea hic, & nunc per signa contritionis, confessionem aliorum peccatorum à penitente manifestari, quantum, salvo omni alio præcepto, manifestari possunt. Et hæc omnia docet Amicus in Cur. Theol. tom. 8. disp. 13. sect. 7. n. 123. & sect. 8. num. 145. & seqq.

5. Nota etiam cum Trullenchi ubi infra n. 16. Eum, qui habet iustam causam reticendi aliquod peccatum, juxta superius dicta, non posse plura reticere, quam postulat iusta causa, seu periculum probabiliter imminens: unde si habeat iustam causam reticendi furtum externum, teneatur confiteri

Sup. hoc in Ref. præterita, & infra in Ref. 63. Notandum est, & in fine §. ult. Ref. 123. & ex Ref. 144. §. Secundo præbati, & leg. & supra in Ref. 56. quæ sim in primis lin. dicitur Ref. cum eodem Soto hic citato.

Sup. hoc in Ref. præterita, & infra in Ref. 63. §. Sed hic.

Sup. hoc in Ref. præterita, & infra in Ref. 63. §. 1. prope finem à vers. Addit etiam & §. seqq.

confiteri se habuisse voluntatem surripiendi, nisi etiam ex hoc sequeretur periculum; idem in aliis peccatis; nam confessio debet esse integra, quantum fieri potest. Item eum, qui solum habet peccatum reservatum, posse in necessitate communicandi confiteri actum internum, & ab eo absolvi, quamvis penitens adhuc retineat obligationem presentandi se coram Superiore pro reservatione. Vide etiam Coninch de Sacrament. disput. 3. dub. 9. num. 95.

6. Sed obiter hic quæro, an qui ob vitandum scandalum debet sumere Eucharistiam, & habet peccata reservata, tenetur ne illa cum non reservatis Confessario manifestare, si non haberet potestatem in reservata? Et negativè respondet Alexander Alensis 4. part. quest. 18. memb. 4. artic. 5. §. 2. ad ult. Petrus de Soto lect. 10. de Confess. & alij relati à Suarez disput. 31. sect. 3. n. 8. quorum sententiam ipse meritò probabilem reputat: neque enim obligatis peccata fateri, nisi Sacerdoti ea integre, & perfectè judicare, ab eisque absolutionem concedere valenti; quia solum ob absolutionem sacramentalem obtinendam, est obligatio confitendi peccata.

7. Sed etiam probabiliter sententiæ affirmativæ adheret Trullench de Sacram. lib. 4. cap. 6. dub. 7. num. 17. Villalobos in Summa, tom. 1. tract. 9. difficultat. 37. numer. 3. Layman lib. 5. tract. 6. cap. 12. num. 11. Suarez ubi supra, & alij. Quia confessarius penitentem absolvens, necessario judicare debet absolutioni esse ritè dispositum: at hoc judicium convenienter habere non potest, nisi sibi manifestentur ea, quæ rectè dispositioni obviare possunt. Igitur cum peccata reservata huic possint dispositioni obviare, efficitur ea manifestanda esse. Quòd si respondeas, Confessarium obligatum esse judicare de penitentis dispositione juxta causam, cuius est legitimus iudex, reservatorum autem legitimum iudicem non esse, ac proinde non esse illi necessario manifestanda. Alias nunquam tibi liceret retinere peccatum in confessione, si eò tacito Confessarius cognoscere non posset ritè te esse dispositum. Obstat, quia esto Confessarius per se non iudicet de dispositione penitentis, nisi secundum causam sibi propositam, & penitens non semper obligatus sit omnem sui causam manifestare: at quando eam manifestationem absque gravi sui, vel alterius jactura præstare potest, videtur ad eam faciendam obligatus: quippè Confessarij sententia non tam in peccata confessà, quam in confidentem cedit; ipse enim est qui absolvitur. Debet ergo fateri, quæ ipsius absolutioni obviare possunt.

RESOL. LIX.

An omittens per unum annum confessiones, toties peccet, quoties non confitetur, oblata confitendi opportunitate? Ex part. 3. tract. 4. Resol. 134. alias 135.

§. 1. Affirmativam sententiam docet Bonacina de Sacrament. disputat. 5. quest. 5. sement. 2. punct. 4. numer. 30. quia quomodo fieri potest, ut aliquis teneatur quamprimum ad confessionem faciendam, & nihilominus non peccet eam præmittendo, oblata post annum opportunitate? Alioquin dicendum esset, facientem contra præceptum in re gravi non peccare mortaliter, quod nullus audebit asseveranter affirmare. Ita Bonacina.

2. Sed contrariam sententiam docet ex nostris Molfesius in Summa tom. 1. tractat. 7. capit. 10. numer. 37. ubi sic ait: Quod autem dicunt auctores contrarij durum sequi, & continuò peccare, si statim non confiteretur elapso anno. Respondetur non esse durum ex parte præcepti, sed ex parte non adimplentis. At non semper committit novum peccatum mortale, sed continuando, & aggravando peccatum commissum per omissionem confessionis in Paschate, & sic satis est confiteri tempus, à quo non est confessus peccata sua, nisi interveniat etiam contemptus præcepti, tunc enim esset hoc explicandum in confessione. Sic Molfesius, & Valentia tom. 4. disput. 7. quest. 9. punct. 4. ubi sic asserit: Neque tamen idcirco volumus toties aliquem de novo peccare, quoties elapso anno confessionem differt, cum possit confiteri, sed dicimus manere illum adstrictum eodem illo peccato, quod admisit, non confitendo intra annum, idque tandiù, tandiù anno elapso confessionem differt, ac proinde teneri illum statim confiteri sub illo eodem peccato. Sic Valentia.

3. Ego verò (ut supra approbatum est) puto probabiliter, quòd si quis in Paschate confessionem non fecit, non tenetur postea amplius confiteri, sed dato & non concessio hanc sententiam esse improbabilem, adhuc tamen contra Bonacinam puto in tali casu, quòd quanto diutius quis confessionem sine causa differt, tanto magis peccatum auget, non autem peccare denuò toties, quoties. Et ita docent etiam Layman in Theologia moral. lib. 5. tract. 6. capit. 5. num. 8. corollar. 1. Villalobos in Summa, tom. 1. tract. 9. diff. 88. num. 8. Nugnus in addit. 3. part. tom. 2. quest. 6. art. 5. diff. 5. & alij.

Suprà in Res. quæ hæc est 55.

RESOL. LX.

An quis in Paschate teneatur confiteri peccata venialia, ut adimpleat præceptum, si mortalia, quæ habet, ratione alicujus periculi, vel alterius infamie minimè confiteri possit? Ex part. 3. tract. 4. Resol. 75.

§. 1. Affirmativè respondet Didacus Nugnus in addit. ad 3. part. D. Thoma, quest. 6. art. 6. difficult. 1. quia præceptum annualis confessionis obligat, quando tantum sunt peccata venialia. Secundò talis homo, simpliciter loquendo, §. 1. per totum, & infra in r. ex Res. 33. §. 2. in fine, & in Res. 16. §. 2. ut supra dictum est contra Alensem part. 4. quest. 18. num. 4. art. 2. Richardum in 4. dist. 17. art. 2. quest. 4. ad primum. Bonaventuram ibid. art. 2. quest. 1. & alios, quis non tenetur confiteri venialia ex præcepto Ecclesiastico de annua confessione, quia Ecclesia, ut rectè notat Becanus de Sacrament. cap. 36. quest. 6. num. 3. & alij, non fecit novum præceptum de confessione; sed solum determinavit divinum præceptum ad certum tempus. Ergo si non tenemur præcepto divino confiteri venialia, non tenemur etiam determinationi hujus præcepti.

Sup. hoc in duabus Res. f. q. & in tom. 7. tr. 1. ex Res. 124. §. 1. per totum, & infra in r. ex Res. 33. §. 2. in fine, & in Res. 16. §. 2. ad medium, à vers. An qui. & in to. 4. tr. 4. ex Res. 47. §. 1. & ibi in tr. 3. ex Res. 146. §. Sed ego. à lin. 4. vel 5.

2. Sed contrariam sententiam docet Suarez in 3. part. tom. 4. disput. 36. sect. 6. num. 1. in fine, nam ut supra dictum est contra Alensem part. 4. quest. 18. num. 4. art. 2. Richardum in 4. dist. 17. art. 2. quest. 4. ad primum. Bonaventuram ibid. art. 2. quest. 1. & alios, quis non tenetur confiteri venialia ex præcepto Ecclesiastico de annua confessione, quia Ecclesia, ut rectè notat Becanus de Sacrament. cap. 36. quest. 6. num. 3. & alij, non fecit novum præceptum de confessione; sed solum determinavit divinum præceptum ad certum tempus. Ergo si non tenemur præcepto divino confiteri venialia, non tenemur etiam determinationi hujus præcepti.

3. Dicendum est igitur in casu proposito, quòd si aliquis non potest confiteri mortalia propter aliquod periculum, vel infamiam, non tenetur ad implendum præceptum annuæ confessionis, alia peccata venialia, quæ habet, confitendo.

